

DECIZIE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Tatiana Sitișco,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cooperativa raională de consum „Hîncoop” împotriva Tatianeii Sitișco cu privire la încasarea prejudiciului material,

împotriva încheierii din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea apelantei Tatiana Sitișco cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de Tatiana Sitișco împotriva hotărârii din 06 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă,

c o n s t a t ă :

La 11 ianuarie 2018, Cooperativa raională de consum „Hîncoop” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianeii Sitișco cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat în rezultatul lipsei bunurilor materiale în sumă de 24 445,06 lei, în temeiul art. 336 din Codul muncii și a taxei de stat în mărime de 733,36 lei, în total a sumei de 25 178,52 lei.

Prin hotărârea din 06 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, cererea de chemare în judecată a fost admisă integral. S-a încasat de la Tatiana Sitișco în beneficiul Cooperativei raionale de consum „Hîncoop” suma de 24 445,06 lei cu titlu de prejudiciu material. S-a încasat de la Tatiana Sitișco în beneficiul Cooperativei raionale de consum „Hîncoop” suma de 733,35 lei cu titlu de compensație a cheltuielilor de judecată ce constau din taxa de stat achitată de reclamantă la depunerea cererii de chemare în judecată, precum și 308 lei pentru citarea publică a părâtei.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 13 august 2018, Tatiana Sitișco a înaintat apel împotriva hotărârii din 06 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, solicitând repunerea apelului în termenul de declarare, admiterea acestuia, casarea hotărârii și remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

În motivarea cererii privind repunerea în termen a apelului declarat, Tatiana Sitișco a indicat că a omis termenul de declarare a apelului, din motivul că nu a fost citată în ședințele de judecată a primei instanțe și, recepționând dispozitivul hotărârii, s-a adresat către mai mulți avocați pentru a beneficia de asistență juridică. Dat fiind faptul că era perioada concediilor anuale de odihnă și ținând cont de faptul că apelanta a fost bolnavă în perioada 02 august 2018 – 10 august 2018, aceasta a omis termenul de contestare a hotărârii.

Prin încheierea din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea apelantei Tatiana Sitișco cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de Tatiana Sitișco împotriva hotărârii din 06 iunie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

La 31 octombrie 2018, a fost înregistrată cererea de recurs depusă de Tatiana Sitișco împotriva încheierii din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, care urmează a fi casată, deoarece apelanta nu a cunoscut despre existența hotărârii primei instanțe până când i-a fost comunicată de către executorul judecătoresc. Potrivit recurente, termenul de atac urma a fi calculat din momentul recepționării de către ea a copiei dispozitivului, și anume din a doua jumătate a lunii iulie 2018. Consideră recurenta că cererea de apel urmează a fi repusă în termen și primită spre examinare, dat fiind faptul că atât prima instanță, cât și instanța de apel, au examinat prezentul litigiu cu încălcarea principiului contradictorialității, încălcând drepturile recurente.

Astfel, recurenta a solicitat casarea încheierii din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Sitișco urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 18 octombrie 2018, fiind expediată spre cunoștință participanților la proces la 22 octombrie 2018 (f.d. 85), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să confirme momentul recepționării încheierii de către părți. Totuși, recurenta a luat cunoștință de materialele cauzei la 29 octombrie 2018, fapt confirmat prin mențiunea făcută de ea pe cererea din 26 octombrie 2018 (f.d. 86). Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost înregistrată la 31 octombrie 2018, Colegiul consideră că aceasta a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, prin încheierea din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea apelantei Tatiana Sitișco cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel depusă de Tatiana Sitișco împotriva hotărârii din 06 iunie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Astfel, Colegiul susține poziția instanței de apel referitoare la tardivitatea cererii de apel formulate de Tatiana Sitișco, deoarece în conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la norma citată, Colegiul menționează faptul că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Central a fost pronunțat la 06 iunie 2018 și termenul de atac urmează a fi calculat anume din această zi, și nu din data recepționării copiei dispozitivului în cauză de către apelantă/recurentă, aceasta fiind o interpretare eronată a normelor de procedură, odată ce legiuitorul indică în mod expres momentul în care începe a curge termenul de declarare a apelului. Astfel, atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, fără a fi specificată de către legiuitor o diferențiere în acest sens.

Respectiv, odată ce recurenta Tatiana Sitișco a fost citată în mod legal de către prima instanță pentru ședința de judecată din 08 mai 2018 prin intermediul avizului publicitar publicat în Monitorul Oficial nr. 113-120 (6508-6515) din 06 aprilie 2018, iar citațiile expediate anterior pe adresa de domiciliu a acesteia nu au fost recepționate, fiind restituite instanței cu mențiunea „plecat”, Colegiul consideră că prima instanță și-a îndeplinit obligația de citare a părții conform normelor de procedură, iar apelanta/recurentă urma să aibă un comportament de bună-credință în cadrul prezentului litigiu, fiind în drept să se prezinte în ședințele de judecată și a fost obligată să se intereseze de soarta dosarului aflat la examinare în instanță, astfel Colegiul consideră că cerința sa privind repunerea în termen a apelului este neîntemeiată.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele

respective etc). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Mai mult, dispozițiile art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă constituie o garanție a dreptului de apărare, legiuitorul urmărind că persoanele, care din motive întemeiate au omis termenul de apel, pot fi repuse de către instanța de apel, în baza cererii. Totodată, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Reieșind din înscrisurile anexate la materialele cauzei, recurenta Tatiana Sitișco a cunoscut despre existența hotărârii primei instanțe emisă la 06 iunie 2018, de la data recepționării dispozitivului acesteia prin intermediul oficiului poștal - 09 iulie 2018 (f.d. 63) și urma să depună apelul până la 08 august 2018 inclusiv, însă a depus cererea de apel, contrar prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, abia la 13 august 2018. Totodată, argumentul invocat de Tatiana Sitișco cu privire la starea sa de sănătate, nu a fost probat.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat. Mai mult, repunerea nejustificată în termen a cererii de apel ar egala cu încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

În conformitate cu art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Tatiana Sitișco împotriva încheierii din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel

Chișinău, este neîntemeiat, iar actul de discreție al Curții de Apel Chișinău este întemeiat și urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Tatiana Sitișco.

Se menține încheierea din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cooperativa raională de consum „Hîncoop” împotriva Tatianeii Sitișco cu privire la încasarea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Dumitru Mardari,

Nicolae Craiu